

Investícia do vašej budúcnosti

Vybudovanie zberného miesta a
intenzifikácia separovaného zberu
v obci Trenčianska Turná

Vedeli ste,

**že z 30 tich PET fliaš sa vyrobí
1 flisová bunda?**

**že recykláciou 1 tony papiera
sa zachráni 17 stromov?**

**že recykláciou 1 hliníkovej plechovky sa
ušetrí elektrina
potrebná na chod počítača alebo
televízora počas troch hodín?**

**A pritom stačí tak málo.
Separovať odpad!**

Tento projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu v rámci Operačného programu Životné prostredie

SEPAROVAŤ ODPAD DOKÁŽE KAŽDÝ. PRIDAJTE SA!

Separovaný zber odpadov je zber oddelených zložiek komunálnych odpadov.

Prečo je dôležité separovať odpad?

Pri súčasnom konzumnom spôsobe života a spôsoboch nakladania s odpadmi je nevyhnutné, aby sa separovaný zber stal každodennou súčasťou nášho života.

Len správne vyseparovaný odpad na jednotlivé zložky možno recyklovať – teda vrátiť späť do obehu v inej alebo aj rovnakej podobe. Vyseparované zložky putujú na recykláciu. Tá prináša významné úspory energie, prírodných zdrojov a financií, menej znečistenia, vytvára nové pracovné miesta.

Ak vyseparujeme maximálne množstvo druhov odpadov, znížime množstvo vyhadzovaného odpadu končiaceho na skládke alebo v spaľovni odpadov o 40 %. Ak k tomu pridáme aj biologický odpad, ktorý môžeme skompostovať, toto množstvo sa zníži o 80 až 90 %.

Ušetríme peniaze za odvoz a zneškodnenie odpadov a znížime množstvo a škodlivosť odpadov zneškodňovaných na skládkach odpadov.

Ako správne separovať odpad?

- Vždy je dôležité začať od seba a tak sa stať príkladom pre ostatných.
- Informujme sa, aké druhy odpadov sa v našej obci zbierajú do nádob/vriec na separovaný zber alebo v Zbernom dvore. Podrobnosti o tom, ako sa separuje odpad by mali byť súčasťou Všeobecne záväzného nariadenia obce o komunálnych odpadoch a drobných stavebných odpadoch.
- Pri separovaní odpadov vždy dodržiame pokyny obce. Do nádob/vriec vkladajme len také odpady, na ktoré boli určené. Ak nemáme tieto informácie, pýtajme si ich na obecnom úrade.
- Odpady separujeme doma, v škole, v práci, na verejných priestranstvách, ale aj v iných mestách a obciach, či dokonca štátoch.
- Podľa zbieraných druhov odpadov si doma/v škole/na pracovisku vyčleňme miesto na separovaný zber odpadov. Môžeme si vytvoriť nádoby z kartónových škatúl, zakúpiť si špeciálne stojany na vrecia alebo nádoby na vyseparované odpady.
- Odpady ako napr. papier, plasty, sklo zbierajme čisté, bez zvyškov obsahu, ktorý obsahovali. Na ich umývanie postačuje použiť len malé množstvo vody.
- Všetky duté obaly (napr. plastové fľaše, papierové škatule...) pred vhođením do nádoby/vreca musíme upraviť stlačením, čím zmenšíme ich objem.
- Odpady zbierané v rámci separovaného zberu, ktorých rozmer nám neumožňuje ich vloženie do určených nádob (napr. veľké kusy papiera a plastov), ako aj elektroodpad z domácností, objemný odpad, drobný stavebný odpad a nebezpečný odpad môžeme odovzdať obci formou vopred vyhlásenej akcie alebo na Zberný dvor.
- Ak uvidíme preplnené nádoby na separovaný zber, nebolo vám odvezené vrece s vyseparovanými plastmi alebo sme svedkom, že niekto poškodzuje nádoby na odpad, upozorníme na to pracovníkov obecného úradu.
- Biologické odpady z kuchyne a záhrady prednostne kompostujeme sami na vlastnom kompostovisku.
- Informácie o potrebe separácie odpadov sa snažme rozšíriť v našej rodine, medzi spolužiakmi v triede, kolegami na pracovisku. Čím nás bude viac, tým výraznejšie bude vidieť výsledky nášho spoločného úsilia.

KOMPOSTOVANIE BIOLOGICKÝCH ODPADOV V DOMÁCNOSTI

Pomocou kompostovania si môžeme svojpomocne vyrobiť z biologického odpadu kvalitný kompost – organické hnojivo, ktoré je ideálne pre pestovanie rastlín. Môžeme tak vrátiť späť do pôdy živiny, ktoré sme z nej predtým pri pestovaní odobrali.

Prečo je dôležité kompostovať?

- Získame tým kvalitné organické hnojivo pre svoju záhradku.
- Ušetríme peniaze za hnojivá a môžeme kompostom nahradiť používanie umelých hnojív.
- Kompost je neoceniteľný pri návrate organickej hmoty do pôdy, čím ju zúrodňuje.
- Ušetríme peniaze za odvoz odpadov. Biologický odpad tvorí až 50% v komunálnom odpade.
- Kompost môže úplne nahradiť používanie rašeliny (neobnoviteľný zdroj).
- Znížime množstvo a škodlivosť odpadov zneškodňovaných na skládkach odpadov.

Ako správne kompostovať?

- Vždy je dôležité začať od seba a tak sa stať príkladom pre ostatných.
- Do kompostoviska dávajme len odpady, ktoré sú vhodné na kompostovanie. Kompostovať môžeme všetky biologické odpady, ktoré vznikajú v domácnosti, záhrade, na poli alebo pri chove hospodárskych zvierat. Ideálna je mnohoraká zmes najrozličnejších materiálov.
- Do kompostoviska nepatria veľké množstvá varených jedál, mliečne výrobky, mäso, kosti a ryby, pretože lákajú zvieratá, skoro podliehajú skazeniu a potom nepríjemne zapáchajú. Vyhnúť by sme sa mali aj výkalom chorých a mäsožravých zvierat.
- Na kuchynský biologický odpad si vyčleňme špeciálnu nádobu, do ktorej ho budeme separovať. Ako nádoba nám môže poslúžiť napr. malé vedierko s vekom, ktoré môžeme bezplatne získať v supermarkete (zo šalátov) alebo si môžeme kúpiť špeciálnu odvetrávanú nádobu, ktorá je určená na bezproblémový zber biologických odpadov v domácnostiach.
- Do kompostoviska vynášajme biologický odpad najmenej 1x týždenne (v lete 2x týždenne).
- Kompostujeme iba upravený (posekaný, podrvený, nalámaný) materiál. Rýchlejšie sa rozloží.
- Nazbierané materiály neukladáme do kompostoviska vo vrstvách, ale ich navzájom zmiešavame. Platí, že mäkké, zelené a šťavnaté materiály (dusíkaté) musíme zmiešavať s tvrdými, hnedými a suchými materiálmi (uhlíkaté).
- Uhlíkaté materiály väčšinou vznikajú na záhrade v inom čase (od jesene do jari) ako dusíkaté materiály (od jari do jesene). Preto by sme si ich mali uskladniť a len postupne podľa potreby ich pridávať k vznikajúcim dusíkatým materiálom.
- Počas celého procesu kontrolujeme vlhkosť kompostu. Správna vlhkosť je taká, že keď stlačíme dobre premiešaný materiál v dlani, nemala by nám spomedzi prstov vytekať voda (max. 2-3 kvapky). Podľa potreby kompost dovlhčíme alebo pridáme suchý savý materiál.
- Aby kompostovací proces prebiehal správne, musíme zabezpečiť dostatočné prevzdušnenie kompostovaného materiálu (kompostovací proces nesmie smrdieť). To dosiahneme občasným prekopaním kompostu (minimálne 1 až 2x ročne).
- Po dodržaní vyššie popísaných pravidiel môžeme kompost vyrobiť už za 3 až 6 mesiacov. Ak ich nedodržíme, doba kompostovania sa môže predĺžiť na 1 až 2 roky.
- Pred použitím kompost preosejme a nespracované časti vložíme do novej kopy.
- Vyrobený kompost môžeme použiť pri rekultivácii plôch okolo domu, zúrodňovaní pôdy na záhrade, zakladaní a pestovaní trávnikov, pestovaní takmer všetkých plodín, výmene zeminy v kvetináčoch a skleníkoch, pri výsadbe ovocných aj okrasných stromov a kríkov...

